

Rotterdam, 12 december 2024

Reactie consultatie Wet jaarverplichting hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong in de industrie

Introductie

Air Products is de grootste waterstofproducent in de wereld. Middels de ruim 100 waterstoffabrieken wordt iedere dag 7.000 ton waterstof geleverd aan klanten in verschillende belangrijke sectoren zoals raffinaderijen, chemische industrie en chip-fabrikanten. Via eigen pijpleidingen en trucks wordt zowel gasvormige als vloeibare waterstof getransporteerd.

Het bedrijf heeft zich gecommitteerd aan de energietransitie en investeert wereldwijd \$15 miljard in groene en blauwe waterstof projecten. In Louisiana produceert Air Products reeds blauwe waterstof en in NEOM bouwt Air Products 's werelds grootste groene waterstof installatie waar ruim 600 ton RFNBO waterstof wordt geproduceerd vanaf 2027. Air Products is voornemens om een deel ervan in de vorm van ammoniak naar Nederland te transporteren en lokaal om te zetten naar RFNBO waterstof voor de verduurzaming van de industrie.

Vraag 1

In het algemene deel van de memorie van toelichting wordt beschreven hoe de jaarverplichting deel uitmaakt van een samenspel tussen de instrumenten "productiesubsidies", "jaarverplichting" en "vraagsubsidies" met als doel om de lidstaatverplichting van 42% in 2030 te halen. Is dit volgens u de juiste mix aan instrumenten? Zo niet, wat is volgens u een beter alternatief of toevoeging aan het huidige beoogd instrumentarium?

Air Products ziet Nederland als een gidsland in Europa voor de implementatie van REDIII en is enthousiast over deze voortvarende en ambitieuze aanpak. Deze richtlijn is uitdagend, maar essentieel om de CO₂ emissies te reduceren in industrie en transport. De voorgestelde mix van instrumenten achten we echter niet volledig en onvoldoende effectief.

Air Products is voorstander van een ruime jaarverplichting voor bedrijven omdat, in deze fase van de waterstofmarkt, normering nodig is om de vraag naar RFNBOs te stimuleren. Het gebruik van RFNBOs gaat echter gepaard met hogere kosten. Een bedrijf kan deze meerkosten alleen dragen wanneer zij subsidies ontvangt of de kosten kan doorleggen naar (eind)afnemers. Door de positie in de keten is dit laatste nu nog niet altijd mogelijk. De overheid zal daarom de afname van RFNBO moeten ondersteunen middels subsidies. Het huidige instrumentarium met vraag- en productiesubsidies kan effectiever worden ingericht om de REDIII en Klimaatdoelen te halen en de energietransitie betaalbaar te houden, door:

1. **Subsidie voor waterstof uit geïmporteerde waterstofdragers:** het huidige instrumentarium is gericht op de ontwikkeling van elektrolyse projecten in Nederland terwijl waterstof uit geïmporteerde waterstofdragers minstens zo belangrijk is om de REDIII- en Klimaatdoelen te halen (Kamerstuk 29023, nr. 431, Kamerstuk 29023, nr. 512). Productiesubsidies dienen daarom ook beschikbaar gemaakt te worden voor bijvoorbeeld het omzetten van waterstofdragers naar waterstof in havengebieden. Door een lagere kostprijs van deze waterstof kan met hetzelfde subsidiebudget meer RFNBO waterstof in Nederland beschikbaar komen. Krakkers zouden daarom – net als lokale elektrolyse – ook in aanmerking moeten kunnen komen voor een generiek subsidie instrument zoals OWE2025 en SDE++. Door het aanbod van waterstof te diversifiëren krijgt de Nederlandse industrie bovendien de mogelijkheid om risico's t.a.v. haar energiebehoefte te spreiden.
2. **Verruiming vraagsubsidies:** vraagsubsidies zijn essentieel voor afnemers om de hogere kosten van RFNBO waterstof te kunnen dekken. Het is daarom van belang dat voldoende financiële middelen beschikbaar komen. Daarvoor kan eventueel worden gekeken naar de gereserveerde middelen voor minder urgente ontwikkelingen zoals de opslag van waterstof in zoutcavernes, de aanleg van de backbone in Cluster 6, en ontwikkeling van waterstofproductie op zee. Connecties met België en Duitsland zijn uiteraard wel zeer belangrijk. In de opzet van de vraagsubsidies is het bovendien van belang dat geen onderscheid wordt gemaakt tussen RFNBO waterstof uit lokale elektrolyzers en geïmporteerde stromen. Dit zal het speelveld verder uit balans brengen en investeringen in internationale waterstofketens vertragen.
3. **Buyer-of-last-resort:**
Het inkopen of opkopen van overgebleven HWIs door een nader te bepalen publieke organisatie (buyer-of-last-resort) is van groot belang om risico's weg te nemen over de prijs van HWIs en om de industrie te stimuleren om meer RFNBOs te gebruiken dan de verplichting. De hoogte van de opkoopprijs zal nader bepaald moeten worden op basis van marktinformatie in het HWI register.

Vraag 2

In welke mate denkt u dat een hogere jaarverplichting leidt tot een hoger absolute verbruik van RFNBO's door de industrie (versus afschaling / verplaatsing van bedrijfsactiviteiten)?

De jaarverplichting leidt ten minste tot een absoluut verbruik waarmee aan de verplichting wordt voldaan en is daarmee essentieel voor het op gang brengen van de Nederlandse waterstofmarkt. Verplaatsing of afschaling van bedrijfsactiviteiten door een hogere verplichting is afhankelijk van de mate waarin de overheid industriebeleid voert. In de huidige marktomstandigheden zal de overheid de bedrijven die onder de verplichting vallen tegemoet moeten komen om de hogere kosten die de RFNBO verplichting met zich meebrengt te kunnen dragen. Verduurzamen met behoud van dezelfde productiekosten is namelijk niet mogelijk. Als bedrijven de meerkosten uiteindelijk niet kunnen doorberekenen of kunnen dekken met publieke middelen, wordt de Nederlandse/Europese vestiging van een internationaal bedrijf minder competitief met als gevolg dat activiteiten kunnen worden afgeschaald of worden gestopt. De stijging van de energiekosten in de afgelopen jaren heeft

dit reeds aangetoond. Bescherming van de Nederlandse industrie door de overheid is belangrijk tot het moment dat de toepassing van de duurdere RFNBO door afnemers wordt geaccepteerd als zijnde de enige gewenste werkwijze.

Om een hoger absoluut verbruik van RFNBOs te realiseren moet afname boven de jaarverplichting gestimuleerd worden. Zo kan er:

- een opkoopregeling (buyer-of-last-resort) ontworpen worden, waarbij een overheidsinstelling HWI-Ws en HWI-WDs opkoopt om aan de landelijke target van 42% te voldoen.
- Een mogelijkheid gecreëerd worden om HWIs binnen Europa te verhandelen of tussen sectoren (mobiliteit en industrie) wanneer aan de eigen sectorverplichting voldaan is.
- Een Europese verplichting komen voor producenten van consumentenproducten om RFNBO-rijke halffabricaten te gebruiken.

Vraag 3

Wat vindt u van het voorgenomen ontwerp van de jaarverplichting? Denk hierbij aan de volgende vragen:

- *Bieden de voorgestelde flexibiliteitsmechanismen voldoende flexibiliteit en waarom wel of niet?*
- *Wat zijn voor u belangrijke overwegingen om een deel van het waterstofgebruik voor ammoniakproductie al of niet uit te zonderen van de jaarverplichting?*
- *Wat vindt u van het voorstel om onderscheid te maken tussen de verhandelbaarheid van HWI-waterstof en HWI-waterstofdragers?*
- *In het huidig wetsvoorstel is geen 'buy out' (afkoopmogelijkheid) voorzien. In hoeverre biedt de optie van een 'buy out' de doelgroep van de voorgenomen jaarverplichting meer duidelijkheid? En hoe hoog zou volgens u een eventuele 'buy out' moeten zijn om te zorgen dat de drempel voldoende hoog is, zodat bedrijven in principe meedoen aan de jaarverplichting?*

Het voorgestelde ingroeipad en de flexibiliteit om te sparen of om de verplichting een jaar door te schuiven vindt Air Products redelijk. De flexibiliteit doet echter vermoeden dat de overheid verwacht dat ieder jaar een bedrijf kan bepalen hoeveel RFNBO waterstof wordt ingekocht. De waterstofmarkt voor feedstock waterstof wordt echter gekenmerkt door langjarige afnamecontracten. De verplichting die in 2030 geldt, wil men wellicht eerder kunnen inkopen. Spaartegoeden van HWIs en HWI-WDs moeten dan langer van waarde zijn en niet komen te vervallen. Wellicht kan het verhandelen van oudere HWIs beperkt worden om de geest van het huidige voorstel te handhaven. Het mogen inzetten van gespaarde HWIs van voor 2030 voor eigen gebruik in de periode 2030-2035 zou wel mogelijk moeten zijn.

De overheid stelt voor om een deel van het waterstofgebruik voor ammoniakproductie uit te zonderen voor het bepalen van de nationale verplichting. Of Europa hiermee akkoord gaat, is onduidelijk. Om dit risico te verkleinen, kan Nederland er ook voor kiezen om de eigen nationale verplichting te baseren op alle REDIII relevante stromen (inclusief de productie in

de kunstmestsector), maar de specifieke jaarverplichting voor bedrijven in de kunstmestsector te verlagen tot op het voorgestelde niveau in de Memorie van Toelichting - 8% of 24% van het waterstofvolume, waarbij 60% waterstofproductie in de kunstmestsector is uitgezonderd.

Er is gesteld dat HWI-WDs niet verhandeld kunnen worden in het HWI-WD register. Het is wel goed om na te denken over de manier waarop de kunstmestsector met de import van groene ammoniak kan helpen bij het voldoen aan hogere nationale verplichtingen van Nederland en andere Europese landen als gevolg van de gewenste groei van de waterstofvraag voor energetische toepassingen bij hoge temperatuur processen en elektriciteitsproductie.

Een buy-out geeft meer duidelijkheid over de waarde van HWIs ten opzichte van het huidige voorstel. Wanneer wordt gekozen voor een buy-out dan is het logisch om aan te sluiten bij de buy-out prijzen die gehanteerd worden in de buurlanden. Voor duidelijkheid aangaande de waarde van HWIs gaat onze voorkeur echter uit naar een positieve incentive zoals het 'buyer-of-last-resort' principe, door ons hierboven beschreven als antwoord op vraag 1.

Vraag 4

Welke aannames doet u over de prijsstelling en volumes voor RFNBO's bij de beoordeling van de vormgeving van de jaarverplichting industrie?

Voor wat betreft deze vraag willen we vanuit Air Products het volgende opmerken. Het aantal partijen (50) dat meer dan 0,1kton waterstof per jaar afneemt in Nederland wordt in de memorie van toelichting overschat. De volumes onder de REDIII industrieverplichting vallen daarmee lager uit. Wanneer één van de partijen onder de verplichting zou besluiten - in de huidige marktomstandigheden - haar productie in Nederland (tijdelijk) te reduceren dan heeft dat gelijk een impact op de vraag naar RFNBOs. Om toch voldoende vraag te realiseren stelt Air Products voor om de verplichting ook te laten gelden voor partijen die minder dan 0,1kton per jaar afnemen. Door het lage volume kunnen deze bedrijven worden beleverd met vloeibare RFNBO waterstof. Gegeven het aantal afnemers in Nederland van waterstof zullen de extra administratieve lasten beperkt zijn.

Vraag 5

Deze vraag is specifiek voor potentiële gebruikers van hernieuwbare waterstof: Welke elementen van de vormgeving zijn het meest belangrijk voor de investeringsbeslissing voor uw beoogde verduurzamingsinvesteringen met en zonder RFNBO-gebruik? Bijvoorbeeld:

- *Start ingroeipad in 2026, 2030 of ander jaartal;*
- *Hoogte van het percentage in 2030, 2035, 2050;*
- *Opgenomen flexibiliteitsmechanismen;*
- *Voortgang besluitvorming.*

N.v.t. op Air Products

Vraag 6

Kunt u inzicht geven in de manier waarop u aan uw verplichting denkt te voldoen: door inkoop van HWI's, inzet van hernieuwbare waterstof uit Nederland en/of door geïmporteerde hernieuwbare waterstof(dragers) en welk effect heeft de hoogte van de jaarverplichting op deze keuze?

N.v.t. op Air Products

Vraag 7

Deze vraag is specifiek voor potentiële gebruikers van hernieuwbare waterstof: Wat zijn de belangrijkste voorwaarden voor uw bedrijf om aan de verplichting te kunnen voldoen?

N.v.t. op Air Products

Vraag 8

Deze vraag is specifiek voor producenten / importeurs van hernieuwbare waterstof: Wat is de impact van beide percentages van het ingroeipad (24% of 8%) op uw verwachte afzet aan industriële gebruikers van waterstof?

In deze fase van het verduurzamen van de waterstofmarkt is normering nodig om de vraag naar RFNBO waterstof op gang te brengen. Air Products pleit daarom voor een hoge verplichting (24%) en kan zich vinden in het voorgestelde ingroeipad. Zoals eerder gesteld is het daarbij uiteraard wel van belang dat de industrie de meerkosten kan doorleggen aan eindgebruikers of voorlopig kan afdekken met afnamesubsidies. Air Products is voornemens om in 2027 RFNBO waterstof te leveren waardoor naar verwachting voldoende RFNBO waterstof beschikbaar is om te voldoen aan een hoge industrieverplichting.

Vraag 9

Deze vraag is specifiek voor producenten / importeurs van hernieuwbare waterstof: In hoeverre draagt de voorgestelde vormgeving van de jaarverplichting bij aan het kunnen nemen van een investeringsbeslissing op uw elektrolyse-/importproject? Welke elementen van de vormgeving zijn het meest belangrijk voor deze investeringsbeslissing. Bijvoorbeeld:

- *Start ingroeipad in 2026, 2030;*
- *Hoogte van het percentage in 2030, 2035, 2050;*
- *Opgenomen flexibiliteitsmechanismen;*
- *Voortgang besluitvorming.*

Hoogte van het percentage: voor het ontwikkelen van een waterstofmarkt en het realiseren van investeringsbeslissingen voor RFNBO waterstofproductie is de verdere groei van waterstofgebruik in Nederland belangrijk. Als deze groei niet wordt georganiseerd, beperkt het gebruik van RFNBO waterstof zich tot de huidige feedstock markt. Groei in vraag is dus noodzakelijk. Daarom vragen we de overheid om te overwegen de jaarverplichting voor

nieuwe gebruikers te minimaliseren – net als bij de kunstmestsector. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om partijen die waterstof gaan toepassen in hoge temperatuur processen of die waterstof bijmengen in gascentrales voor elektriciteitsproductie. De nationale verplichting voor de overheid zal wel mee moeten groeien met de nieuwe vraag.

De opgenomen flexibiliteitsmechanismen moeten er niet toe leiden dat afnamecontracten boven de eigen (ingroeiende) jaarverplichting zich over de tijd niet uitbetalen voor gebruikers. Langjarige afname van vaste grotere volumes zijn nodig om een nieuwe RFNBO waterstoffabriek te kunnen realiseren. Het kunnen verhandelen van het “overschot” tussen partijen, tussen sectoren en met de overheid kan helpen om aan de uitdagende nationale verplichtingen te voldoen.

De flexibiliteit ten aanzien van book & claim moet zich beperken tot 2029 zoals op dit moment voorgesteld. Kleinere partijen kunnen beleverd (blijven) worden met RFNBO waterstof via het huidige, fijnmazige distributiesysteem van waterstof via vrachtwagens en cylinders (pakketten). Grotere afnemers zitten of moeten zo snel mogelijk aangesloten worden op de waterstofinfrastructuur.

Voor wat betreft de voortgang van de besluitvorming is het van belang dat de huidige waterstofimport strategie wordt herzien, en in het bijzonder het instrumentarium voor de omzetting van waterstofdragers naar waterstof in havengebieden. Ook de vormgeving en de beschikbare middelen voor de vraagsubsidie zijn van belang om tot een investeringsbesluit te komen. Het is hierbij van groot belang dat geen onderscheid gemaakt wordt tussen lokale waterstof en geïmporteerde waterstof. Dit geldt ook bij de noodzakelijke vormgeving van het “inkoopprogramma” van de overheid in het kader van de ‘buyer-of-last-resort’ optie om te voldoen aan de nationale verplichting. Daarnaast is het belangrijk hoe de overheid de verplichting voor RFNBO wil doorleggen in de keten om de afhankelijkheid van subsidies te verlagen en moet er vertrouwen zijn in de goede werking van CBAM en in het boetebeleid wanneer niet aan de verplichting wordt voldaan.

Vraag 10

Additionele opmerkingen:

De HWI prijs die gepubliceerd wordt zou niet te herleiden mogen zijn naar HWI-W of HWI-WD prijzen die gelden voor een product van één of enkele leveranciers. Met name in de eerste jaren kan dit het geval zijn.